

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

SAYI: 264

29 NİSAN 1980

10 LIRA

BASIZI

anayasa ihlal edilmiştir!

YÜRÜYÜŞ'ün 29.4.1980 tarihinde çıkması gereken 264. sayısı basılmadı.

YÜRÜYÜŞ'ün basıldığı matbaa, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 1 Mayıs'tan söz eden bütün yayınların basımını, dağıtımını, Ankara'dan transit geçirilmesini yasaklayan kararı nedeniyle dergiyi basamadı.

Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm yolunda mücadele veren YÜRÜYÜŞ'ün, 1 Mayıs'a sahip çıkma, işçi sınıfı ve emekçi halk kitlelerinin bu büyük bayramını kutlama, kitlelere yol gösterme hakkı ve görevi, Anayasa çiğnenerek engellenmek istendi.

Ankara'da basılmayan YÜRÜYÜŞ, zaman, kâğıt ve basım olanaklarının el verdiği oranda, siyah-beyaz ve ancak dört sayfa olarak İstanbul'da yayınlanabiliyor.

Demokrasiyi savunan bütün yayınlar üzerindeki ağır baskılar, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının son kararıyla Anayasa çiğnenerek fiili sansüre dönüştürülmüş oldu. YÜRÜYÜŞ, elbette ~~bu sansürün~~ boyun eğmeverek ~~bu~~ kullanacak, her türlü engeli aşmak için sonuna kadar mücadele edecektir.

YÜRÜYÜŞ 1 Mayıs 1, yasakların kırılıp atılacağı inancıyla kutluyor.

YÜRÜYÜŞ

ÜST
1 MAYIS
KUTLU
OLSUN

1 Mayıs kutlu olsun

o.g. muđuay

1 Mayıslar işçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin dayanışma, birlik ve mücadelesi açısından her dönemde dünyada ve Türkiye'de büyük öneme sahip oldu.

Türkiye'de 1 Mayıslar demokrasi ve sosyalizm güçleri için emperyalizme, faşizme ve gericiiliğin karşı mücadelesinin en kritik günleri arasında, kritik günlerin başlarında yer aldı. Uzun baskı ve yasa- çık yıllarını aşmak için nice ileric, sosyalist tutuk- landı, işkenceler, hapislere göğüs gerildi; şehitler verildi.

Savaş yıllarının, 1950'lerin 1 Mayısları yaşandı, zincirler kırılı kırılı görkemli 76 1 Mayısına vardı- dı. 77'de kana bulanan Taksim alanı 78'de yeniden ve 1 Mayıs alanı olarak dolduruldu. 79'da 1 Mayıs, ancak sokağa çıkma yasaklarıyla, 30 metreye yak- laşanın vurulacağı tehditleri önlenmeye çalışıl-acak kadar güçsüzdü. 1 Mayıs 79 terörü de kırılıp atıldı.

Türkiye'nin demokratik güçleri, işçi, emekçi halk kitleleri 1 Mayıs 1980'e kolay ulaşmadı. Zor- lu, amansız bir mücadeleyle, vurulmak istenen zin- cirleri kıra kıra bugünleri gelindi. Kolay ulaşılma- yan bu günlerde kazanılmış hakların kolay terke- dileceğini bismes ummasın! Faşizmin ve gericiiliğin güçleri hiçbir umutlara, hayallere kapılmasın! Tür- kiye işçi sınıfı, ülkemizin sosyalist, demokrat ve yurtsaver güçleri 1 Mayıs 1980'de demokratik mevzileri sonuna kadar ve kesin bir kararlılıkla savunacaklardır.

1 Mayıs 1980'in önemli Türkiye'nin sosyalist demokrat güçlerine açıklıkla kavrandı. Demokrasi güçleri, 1 Mayıs 80'yi kendi başına bir gün olarak görmüyorlar; diünü bugüne, bugünü yarına bağlayan sürecin içinde tarihsel öneme sahip bir büyük gün olarak değerlendiriyorlar.

Ülkede, bölgede ve dünyadaki gelişmeler 1 Ma- yıs 80'nin önemini artırıyor. Son aylar ve son gün- lerin gelişmeleri ülkenin geleceğini çok ciddi bir tehdit altına sokuyor. İçerde sömürü ve baskıyı yo- ğunlaştırmak, anıdemokratik yasal düzenlemeleri Anayasa değişikliğiyle tamamlamak için iştahla- narak telkeli sermayenin saldırıya geçmesi; ABD'nin Or- tadöğ'deki demokratik, antiemperyalist gelişme- lere karşı çıkarılmaları korumak için Türkiye'yi mutlak kontrol altına alması bir saldırı işi olarak kullanma isteği ve bu doğrultuda imzalanın Savun- ma İşbirliği Anlaşması demokratik güçlerin görev ve sorumluluklarını artırıyor.

ABD'nin İran'a müdahale için gönderdiği savaş uçakları bölgenin ve bölge içinde stratejik konuma sahip olan Türkiye'nin bir barut fıçısı haline getiril- me isteğini yeterli açıklıkla bir kez daha ortaya koydu. Bu gelişmeler 1 Mayıs 80'in, sömürü ve bas-

kıya olduğu kadar savaş kıskırtıcılığına karşı mü- cadelenin de yükselteceği bir gün olacağını, olma- sı gerektiğini gösterdi.

Barıştan, bağımsızlıktan, demokrasiden yana güçler; işçi sınıfı, emekçi kitleler, tüm yurtsaverler; Türkiye'nin faşizmin karanlığına boğulmasını iste- meyen bütün yurttaşlar tarihsel bir görevle karşı karşıyadır. Bu büyük ve çetin sınav işçi sınıfının, emekçi halk kitlelerinin, bütün demokratik örgüt- lerin birlikte geçmek zorunda oldukları bir sınavdır. Bu sınavın başarısı, yarının geleceğini yapabilmek, mücadelesinin gereklerini yerine getirebilmek için kaçınılmazdır. İşçi sınıfını, emekçi halk kitlelerini, bütünyle demokrasi güçlerini önmüzdeki zorlu görevleri yerine getirebilecek bir kararlılık ve örgüt- lülüğe ulaşabilmek, demokrasi güçlerini tek bir mücadele cephesinde toplayabilmek için telkeli burjuvazinin, onun gerici iktidarının 1 Mayıs'a yö- neltilmiş saldırı puskuertemelidir.

İşçi sınıfının politik ve sendikal örgütleri, bütün demokratik örgütler, kararlılık ve sorumluluk için- de görevlerinin gereğini yapmak zorundadırlar. 1 Mayıs 80'in görevlerinin işçi sınıfına yararlı bir disiplinle, en geniş kitlelerin katılımıyla yerine getirilmesi burjuvazinin işçi sınıfı ve demokrası saf- ları içinine sokmaya çalıştığı maceracılığın ve pasif- izmin tasfiyesi yolunda da önemli bir adım ola- caktır.

Türkiye bilimsel sosyalist hareketinin önünde, mutlaka başarılması gereken, tek ve doğru bir program etrafında ve bir örgüt çatısı altında toplana- ma gereği durmaktadır. Tüm demokratik güçle- rin eylem birliğinin sağlanması ve tek bir demokra- si cephesinin örülmesi yolunda alınması gereken çok yol vardır. Kuşkusuz hem bilimsel sosyalist hareketin, hem demokratik güçlerin her düzeyde birliğinin sağlanamaması olmasa demokrasi ve sosy- alizm mücadelelerinin zaafıdır. Bu zaaf, ül- kemizdeki demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin varolan büyük potansiyele göre daha geri bir ko- numda olması sonucunu doğurmaktadır. Ölkemiz- deki potansiyel güçle bu gücün örgütlenmesi ara- sındaki açıklık, faşizmin ve gericiiliğin gücünün öte- sinden bazı kazanımlar elde etmesini olanak ver- mektedir. Sağ ve "sol" sapmaların belli bir etkinlik sağlayabilmesinde bu durumun önemli payı vardır. Sapmaların etkisi ise son tahlilde burjuvazinin etki- si demektir.

1 Mayıs 80, ülkemizin demokratik ve sosyalist potansiyelinin örgütlenmesi güçlü ve tek bir bilim- sel sosyalist parti ve demokrasi güçlerinin tek cep- hesi yolunda yeni bir boyuta ulaşmak açısından da önemini ortaya koyuyor.

Ve en önemlisi faşizmin ve gericiiliğin saldırı- rına karşı bir büyük atılımın olanaklarını veriyor. Bu olanak değerlendirilecektir. Türkiye işçi sınıfı, ülkemizin demokratik güçleri görevlerinin bilincin- dedir. Gereğini yapacaktır. 1 Mayıs sonrası görevle- rinin bilinciyle yapacaktır.

1 Mayıs kutlu olsun!

BÜTÜN 1 MAYISLARDA AYNI COSKU AYNI İNANÇ ve AYNI KARARLILIKLA

1 MAYIS 1976
Türkiye işçi anıtı, tam 52 yıl, zorbalığa, baskıya dayandarak sürdürülen, 1 Mayıs'ı - işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak - kutlama yaşantısını kınıyor. Yüzbinlerce işçi, emekçi, aydın ve genç, Beşiktaş'tan, Sarayhaneden, Kabataş'tan akınlanıyor doluyor Taksim Alanına. Yüzbinlerce işçi, emekçi, aydın ve genç, Beşiktaş'tan, Sarayhaneden, Kabataş'tan akınlanıyor doluyor Taksim Alanına. Yüzbinlerce işçi, emekçi, aydın ve genç, Beşiktaş'tan, Sarayhaneden, Kabataş'tan akınlanıyor doluyor Taksim Alanına.

1 MAYIS 1977
Burjuvazinin 1 Mayıs 1976'dan duyduğu ölümcül korku. 1 Mayıs 1977'de somutlandı.

1 Mayıs 1977'de de yüzbinlerce işçi, emekçi Taksim Alanı'na doldurdu. Tormandırılan faşizmin geriletilmesi için, işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin bu konudaki kararlılığını ve gücünü sergilemeye başlıca hedef seçerek.

Oysa burjuvazi korkmuştu, işçi sınıfının, demokratik güçlerinin bilinç ve kararlılığından ürkmüştü. Bunun için 1 Mayıs 1977'yi hedef seçmişti. Hedefine, Taksim Alanı'na 36 işçi ve emekçinin kanına bulayarak ulaş- mağa kalktı.

Burjuvazi başını 1 Mayıs'a gömük güdümde provokasyonunu antikomün- list kampanyayla pekiştirme görevi- ni üstlendi. Burjuvazi yaratığı provo- kasyona ve sürdürdüğü kampanyaya- lar bir taşla bir kaç kuş birden vur- mak istiyordu.

İşçi sınıfı 1 Mayıs'tan yeniden yi- ğinal olarak, 1906'larda, 1921' lerde olduğunca kutularla kaza- nımları söke söke alıyor burjuvazi- den.

Türkiye işçi sınıfının nabzı, Taksim'de atılmaktadır artık. Tak- sim'de yaşanan coşku, Türkiye işçi sınıfının bilincinin, kararlılı- ğının coşkusudur.

Burjuvazi susuyor. Susuyor ve izliyor sadece. Ve korkuyor... İş- çii sınıfının bu boyutlara ulaşan mücadeleciliğinden, bilinç ve ka- rarlılığından korkuyor.

İşçi sınıfı DİSK'in öncülüğün- de, dolduruyor Taksim Alanı'nı.

Bir yandan 1 Mayıs'ın üstüne yeni- den yasağın indirilmek.

Ote yandan, işçi sınıfını ve eman bilimsel sosyalist dünya görüşünü ka- muoyu önünde, 'solcular birbirini öldürüyor' kampanyasıyla sağlayacağı kapılara bir çalla örtmek.

Ve ayrıca tüm ilericileri, yurtsaverleri, demokrasiden işçi sınıfından, onun öncülüğünden koparmaya çalış- maktır... "İşçi sınıfının arkasından gi- derecek ölümler var" diyerek...

Burjuvazi açıkça, genel bir anti- komünist kampanyasının eşliğinde sosyalist hareketle, onun antisosyal poli- tik ve sendikal örgütlenişine ağır bir darbe indirme hazırlanmaktadır. 1 Mayıs 1977'de gerçekleştirilen al- çakça saldırı bunun adımılarından bir- dirdi.

Burjuvazi başını 1 Mayıs'a gömük güdümde provokasyonunu antikomün- list kampanyayla pekiştirme görevi- ni üstlendi. Burjuvazi yaratığı provo- kasyona ve sürdürdüğü kampanyaya- lar bir taşla bir kaç kuş birden vur- mak istiyordu.

Taksim Alanı artık işçi sınıfının 1 Mayıs Alanı'dır.

1 MAYIS 1979
79 1 Mayıs'ına sosyal demokrat dengeli bir iktidar ortamında gelin- di. Başında, yıllardır demokratik hak- lar kampanyası yapan, emekçi halk kendisini "umut" olarak gösterme- ye çalışan bir Başbakanla.

Gerici-faşist güçler, sosyal de- mokrat ağırlıklı iktidardan teslimiyet- çili ve ülkelik tutumundan yararlan-arak kitlelerin yoğunlaşmasını kar- şılığın sarmak, yoğunlaşma mücade- le olanaklarını kullanmasını hale ge- tirmek, kitleleri erdilen kılmacı amac- ını gerçekleştirme girişimindedir.

Bir yandan faşist terör tormandır-ılıyor, ötek yandan iktidar köyeye e-

kişlendiriyor, baskıları artırıyor, sömür- ücülüklerini gözlemeye bakılmıdan da işçi sınıfı açısından gerçek bir mü- cadele alanı olmaya devam ediyor.

Burjuvazi bir adım attı. Sosyal demokrat iktidar eliyle 1 Mayıs 1979'un İstanbul'da 1 Mayıs Alanı'nda kutlanmasını yasakladı.

Ama işçi sınıfı da kararlıydı. 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Alanı'nda kutlamaya sonuna kadar kararlıydı...

1 Mayıs 1980'de ise bir kez daha gösterilecek.

1 Mayıs 1977'de İstanbul da 1 Mayıs alanında işçi sınıfının üzerine boşaltılan nam- kuların üzerindeki "İç ve dış düşmanlar" markası da okun- maktadır.

İlk baştan sıkıyönetim yanlısı olmasına karşın CHP hükümetinin sıkıyöneti- me diz çöktürülmesi için 1978 sonunda Kahramanmara- ş'ta tertiplenen kanlı sofra- nun patronları da bellidir.

Bugün Türkiye'de bir Ges- tapo bozuntusu olan CIA de- steliğinde, kanlı, silahlı çetelere -Başbuğ'luk yapıyor, Ankara 4 Asliye Hukuk Mahkemesi kararıyla "gerçeklerin kamuoyuna yansıtılması" şeklinde tescil edilmiştir.

"İç ve dış düşmanlar" var- dır elbette. Ve bunlarla 'top- yekun mücadele edilmesinin gerektirdiği' de öyleyse ivedi gö- revdir.

Evet, 60 yıl önceki koşulların dansasına vardır...
Bakin bu ülkede, Devlet Bakanlığı yapan ve özel ka- lem müdürü bugün hâlâ cinayet suçundan aranan MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu 30 Eylül 1969 günü Türkiye radyo- lundan nasıl seslenmişti:

"Büyük Türk Milleti, Sev- gili Genç Kardeşlerim, sizlere Alliyetçi Hareket Partisi gençliğine adına, 'Komando' de- nilen Milliyeçiler gençlerden bi- ri olarak hitap ediyorum..."

Partisi, büyük sermaye pa- ralarıyla üç hilal gamalı hacı- ların o yıllarda dağda bayır- daki usullerle çete üyesi- likleri; Sadi Somuncuoğlu, 12 Ekim 1969 günü yapıpca- k milletvekili genel seçim dola-

Yaşanan 1 Mayıs safları!...

NOT... 1 Mayıs 1920'den bugüne

Süleyman Demirel, "İç ve dış düşmanlara karşı topyekun mücadele içinde olma- sı" gerektiğini belirterek, 60 yıl önceki koşullardan söz ediyor.

Doğrudur!
60 yıl önceki koşullar "Sev" koşullarında zira...
Bugün Türkiye'de, dünya- nın en ünlü ilah tüccarları ve pezevenkleriyle, devletin en saygın olması gereken makamlarında görülmeler yapıla- bilmektedir.

Geçtiğimiz hafta AP'den işli eden eski DP'lerden ve Ticaret Bakanından Muğla Milletvekili Zeyyat Mandallin- ci, istifa mektubunda açıkladığı hususların ötesinde ciddi ve vahim bazı olgulardan söz etmekte kullandığı...
Devletin "saygın" olması gereken o makamlarında, ya- kın geçmişte "ülküci-komando" katiller de kabul edilmiş- tir.

Türkiye'de ulusal bağımsız- lığı, onur ve haysiyeti dış pazarlarda pazarlık konusu yapıp para dienenler vardır 60 yıl önceki koşullar vardır gerçekten. Hem de daha da- niskas.

Türkiye'deki terör olayları- nın kanlı manivelasını yöne- ten yerli-yabancı muhakkımları işbirliği yapanlar ortadadır.
Geçtiğimiz yılın sonlan- dan itibaren Boğaz oteleleri- de "Devlet yönetiminin etkin kılınması" adı altında CIA ajanlarıyla birlikte oluşturulan terleptiren Anayasa'yı boğ- ma noktasına uzanan seyri de açıktır.

1 Mayıs 1977'de İstanbul da 1 Mayıs alanında işçi sınıfının üzerine boşaltılan nam- kuların üzerindeki "İç ve dış düşmanlar" markası da okun- maktadır.

İlk baştan sıkıyönetim yanlısı olmasına karşın CHP hükümetinin sıkıyöneti- me diz çöktürülmesi için 1978 sonunda Kahramanmara- ş'ta tertiplenen kanlı sofra- nun patronları da bellidir.

Bugün Türkiye'de bir Ges- tapo bozuntusu olan CIA de- steliğinde, kanlı, silahlı çetelere -Başbuğ'luk yapıyor, Ankara 4 Asliye Hukuk Mahkemesi kararıyla "gerçeklerin kamuoyuna yansıtılması" şeklinde tescil edilmiştir.

"İç ve dış düşmanlar" var- dır elbette. Ve bunlarla 'top- yekun mücadele edilmesinin gerektirdiği' de öyleyse ivedi gö- revdir.

Evet, 60 yıl önceki koşulların dansasına vardır...
Bakin bu ülkede, Devlet Bakanlığı yapan ve özel ka- lem müdürü bugün hâlâ cinayet suçundan aranan MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu 30 Eylül 1969 günü Türkiye radyo- lundan nasıl seslenmişti:

"Büyük Türk Milleti, Sev- gili Genç Kardeşlerim, sizlere Alliyetçi Hareket Partisi gençliğine adına, 'Komando' de- nilen Milliyeçiler gençlerden bi- ri olarak hitap ediyorum..."

Partisi, büyük sermaye pa- ralarıyla üç hilal gamalı hacı- ların o yıllarda dağda bayır- daki usullerle çete üyesi- likleri; Sadi Somuncuoğlu, 12 Ekim 1969 günü yapıpca- k milletvekili genel seçim dola-

Yaşanan 1 Mayıs safları!...

GÜNDEMİN BAŞINDA

1 Mayıs odağında demokrasi mücadelesi

Kapitalizmin bunalımdan kurtul- uşunun olanaksızlığı ve bu bunalımın yükümlü olduğu olarak taşıyan emekçi kitlelerin giderek artan mücadelecilikleri, tekelcile- ri ve büyük toprak sahiplerini 1970'lerden, 12 Mart'tan beri çözümlü faşizme aramaya imti- zat. Kapitalizmin bunalımının dö- zünün azalması bir yana, sürekli derinleşmesi, gericiiliğin ve faşiz- min sosyal-ekonomik kaynakları- na inilmesi, emperyalizmden kopuşun ve sosyalizmin kurul- mamasının nesnel koşullarını olgun- laştırmaktadır. Aynı zamanda özel koşullardan da olgunlaşması sürecine girmiş bulunulmaktadır.

Bu durum, tekeliler ve büyük toprak sahipleri için faşizmi da- ha yaşamsal bir biçimde günde- me getirmektedir.
1970'lerden, 12 Mart'tan beri adım adım uygulanmasın- dan, tekelilerin bu planının topluma dayatılmasıdır. Anaya- sında 12 Mart döneminde yapı-

lan değişikliklerle bile yetinil- memesi ve bugün Cumhuriyet- kanlığı seçiminde bilincini olarak yaratılan çözümsüzlükle birlikte Anayasa'da daha temel de- ğişlik- liklerin gündeme getirilmesi ca- lışılması, planın uygulanmasında hangi boyutlara ulaşıldığını bir gözgeciştir. Bunun için bir yandan, faşist hareketin her za- man programının başında bulu- nan "güçlü devlet", "güçlü İra- de" demagogilerinin arkasına sak- lanarak, parlamenter görünümü- ri faşist rejimin yasal hazırlıkla- rı yapılmaktadır. Bir yandan da iktidar yanlısı basın ve onların düzenledikleri kimi semtler, bu- nuların TRT'den veriliş biçim- liyle kamuoyu hazırlanmaya çalışılmaktadır.

Bugüne kadar Anayasa'da ve yasalarda gerçekleştirilen anti- demokratik gerilemeler ek ola- rak 'Buhran ve Savaş Halli Yasa- Tasarı' ları ve benzerleriyle ge- çerleştirilmeye çalışılan, parla- menter görünümü - bu niteli-

gyle de kimi batılı çevreleri pek ürkütmeceği hesaplanan - bir baskı rejimidir. Bütün bunların, tekelilerin çıkana yönelik ekon- omik tedbirlerle birlikte tez- gahlandı- ğı gözönüne alındığın- da, işçi sınıfı ve demokrasi güçle- ri açısından enilafışık müca- delenin, ne denli önem taşıdığı ortadadır.

Faşizm planının belli adımlar- ının bugüne kadar uygulamaya konulabilmesi, büyük ölçüde de- mokratik güçlerin örgütlenmiş ve birleşik eylem alanlarında ta- şıdıkları zaafarla mümkün ola- bilmektedir. Ve ne yazık ki bugün de bu zaafar tam olarak açıklan- mış değildir.

Bu açıdan, özellikle Ecevit'in 1 Mayıs'a ilişkin çağrısında net bir şekilde ortaya çıkan tutumu önem taşımaktadır. Ecevit bu tu- tumuyla, 1 Mayıs'ın kutlanıp kutlanmamasının, bugün demokra- si mücadelesi açısından taşıdığı önem görmeye devam etti- ğini göstermiştir. Bu, salt Ecevit

ve CHP merkez yönetimi açısın- dan düşünüldüğünde, doğal ve nifazal bir tavır olarak ele alınır- lar ve değerlendirilmez. İşçi sınıfının ve demokratik güçlerin sosyalist mücadelesinin, bu de- ğişlik- liklerin gündeme getirilmesi ca- lışılması, planın uygulanmasında hangi boyutlara ulaşıldığını bir gözgeciştir. Bunun için bir yandan, faşist hareketin her za- man programının başında bulu- nan "güçlü devlet", "güçlü İra- de" demagogilerinin arkasına sak- lanarak, parlamenter görünümü- ri faşist rejimin yasal hazırlıkla- rı yapılmaktadır. Bir yandan da iktidar yanlısı basın ve onların düzenledikleri kimi semtler, bu- nuların TRT'den veriliş biçim- liyle kamuoyu hazırlanmaya çalışılmaktadır.

Bugüne kadar Anayasa'da ve yasalarda gerçekleştirilen anti- demokratik gerilemeler ek ola- rak 'Buhran ve Savaş Halli Yasa- Tasarı' ları ve benzerleriyle ge- çerleştirilmeye çalışılan, parla- menter görünümü - bu niteli-

gyle de kimi batılı çevreleri pek ürkütmeceği hesaplanan - bir baskı rejimidir. Bütün bunların, tekelilerin çıkana yönelik ekon- omik tedbirlerle birlikte tez- gahlandı- ğı gözönüne alındığın- da, işçi sınıfı ve demokrasi güçle- ri açısından enilafışık müca- delenin, ne denli önem taşıdığı ortadadır.

Faşizm planının belli adımlar- ının bugüne kadar uygulamaya konulabilmesi, büyük ölçüde de- mokratik güçlerin örgütlenmiş ve birleşik eylem alanlarında ta- şıdıkları zaafarla mümkün ola- bilmektedir. Ve ne yazık ki bugün de bu zaafar tam olarak açıklan- mış değildir.

Bu açıdan, özellikle Ecevit'in 1 Mayıs'a ilişkin çağrısında net bir şekilde ortaya çıkan tutumu önem taşımaktadır. Ecevit bu tu- tumuyla, 1 Mayıs'ın kutlanıp kutlanmamasının, bugün demokra- si mücadelesi açısından taşıdığı önem görmeye devam etti- ğini göstermiştir. Bu, salt Ecevit

ve CHP merkez yönetimi açısın- dan düşünüldüğünde, doğal ve nifazal bir tavır olarak ele alınır- lar ve değerlendirilmez. İşçi sınıfının ve demokratik güçlerin sosyalist mücadelesinin, bu de- ğişlik- liklerin gündeme getirilmesi ca- lışılması, planın uygulanmasında hangi boyutlara ulaşıldığını bir gözgeciştir. Bunun için bir yandan, faşist hareketin her za- man programının başında bulu- nan "güçlü devlet", "güçlü İra- de" demagogilerinin arkasına sak- lanarak, parlamenter görünümü- ri faşist rejimin yasal hazırlıkla- rı yapılmaktadır. Bir yandan da iktidar yanlısı basın ve onların düzenledikleri kimi semtler, bu- nuların TRT'den veriliş biçim- liyle kamuoyu hazırlanmaya çalışılmaktadır.

Bugüne kadar Anayasa'da ve yasalarda gerçekleştirilen anti- demokratik gerilemeler ek ola- rak 'Buhran ve Savaş Halli Yasa- Tasarı' ları ve benzerleriyle ge- çerleştirilmeye çalışılan, parla- menter görünümü - bu niteli-

gyle de kimi batılı çevreleri pek ürkütmeceği hesaplanan - bir baskı rejimidir. Bütün bunların, tekelilerin çıkana yönelik ekon- omik tedbirlerle birlikte tez- gahlandı- ğı gözönüne alındığın- da, işçi sınıfı ve demokrasi güçle- ri açısından enilafışık müca- delenin, ne denli önem taşıdığı ortadadır.

Faşizm planının belli adımlar- ının bugüne kadar uygulamaya konulabilmesi, büyük ölçüde de- mokratik güçlerin örgütlenmiş ve birleşik eylem alanlarında ta- şıdıkları zaafarla mümkün ola- bilmektedir. Ve ne yazık ki bugün de bu zaafar tam olarak açıklan- mış değildir.

Gençler Bütün Türkiye'de 1 Mayıs'a Hazırlanıyor

1980 1 Mayıs'ı yaklaşıyor. Egemen sınıfların işçi sınıfının ulus- lararası birlik, mücadele ve dayanışma gününden duyduğu korku bir kez daha kendine ele veriyor. Valilerin, sıkıyönetim komutan- larının yasağımları simdiden açıklanıyor. Ancak Türkiye'nin hiç bir yerinde bu engellemelerin hedefine ulaşmadığı da kanıtlan-ıyor. "Bütün Türkiye 1 Mayıs Alanı" ilkesine sıkı sıkıya sarı- lan gençler, pullar, afişler, el ilanları, bildiriler, pankartlarla 1 Mayıs kararlıklarını dile getiriyorlar.

* İstanbul'lu Genç Öncüler, "1 Mayıs'ta İstanbul Terkedilme- yecektir!" diye hazırladıkları birlerce afiş ve pulla İstanbul duvar- larını süslüyorlar. Aynı sloganı içeren pankartlar, şehrin dört bir tarafına asılıyor.

* Ordu'da, en yüksek tepeye asılan çok büyük boyutlarda bir pankartta "1 Mayıs'ta Alanlaradayız, Genç Öncü!" yazıyor.

* Ankara'da her gün binlerce bildiri dağıtılıyor, afiş asılıyor. Ankara'nın tüm duvarlarını, bu kararlılığı dile getiren sloganlar kaplıyor.

* Adana'da sıkıyönetimin tüm girişimleri boşa çıkıyor. Emek- çii mahalleleri teslim alınmıyor ve bu mahalleler 1 Mayıs hazırlık- larını, 1 Mayıs sevincinin yoğun olarak yaşadığı bölgeler olu- yor.

* Tarış dirençlinin kenti İzmir de benzer görünüm içinde.

Hiçbir engelleme gençleri, Genç Öncüleri, kararlılıklarını dile getirmekten alıkoymuyor. Gençler, Genç Öncüler bu kararlı- ıklarını 1 Mayıs günü de gösterecekler.

Hiçbir engelleme gençleri, Genç Öncüleri, kararlılıklarını dile getirmekten alıkoymuyor. Gençler, Genç Öncüler bu kararlı- ıklarını 1 Mayıs günü de gösterecekler.

Hiçbir engelleme gençleri, Genç Öncüleri, kararlılıklarını dile getirmekten alıkoymuyor. Gençler, Genç Öncüler bu kararlı- ıklarını 1 Mayıs günü de gösterecekler.

Hiçbir engelleme gençleri, Genç Öncüleri, kararlılıklarını dile getirmekten alıkoymuyor. Gençler, Genç Öncüler bu kararlı- ıklarını 1 Mayıs günü de gösterecekler.

Ferhat Gün

Ülkeyi emperyalizmin sultasına terkeden burjuva politikacıları işçi sınıfının bayrağı üstüne konuşamaz!

1 Mayıs yaklaşırken CHP'nin tutumu da oraya çamaşa başladı. Ecevit CHP'nin geçtiğimiz hafta Adapazarı'nda yaptığı mitingde şu çağırışı yaptı: "Demokratizasyon ve demokratik solun berenameri işçilerin... hele CHP'nin işçilerin hangisi bayrakta altında yürüyebileceği veya yürüyemeyeceği bellidir. Bu işçilerden oy ve güç almak belli görevlere seçilen bazı sendikacılar, bu işçileri inandırmakla bayrakların arından yüzlenmeler, onların inancına ters düşen marşları, sloganları söyletmemeliler."

CHP liderinin 1 Mayıs 1980'e karşı bu tutumu, kendi hükümeti döneminde yapılan 1 Mayıs 1979'daki toplanmanın aydın ve apaçık gerici bir tutumdur. CHP lideri iyi bilmelidir ki işçi sınıfımız 1979'da olduğu gibi, 1980'de de 1 Mayıs'ı kutlayacaktır. Burjuva demagojilerine bu gerçeğin üstü örtülemez.

İşçilerin, "inanmadıkları bayrakları altında yürüyemeyeceği" ya da "inançlarına ters düşen marşların, sloganların söyletmemeyeceği" türünden yaygaraların ne yarar ki. Ecevit'in ağızına yakışmayan, bir avuç tekelcinin, Demirellerin, Türklerin, Fevziçöğürlerin sözcüğüdür... Burjuva politikacıların düinde, zora düğünde "adi geçen" işçi sınıfı, 1976-1977 ve 1978'de de aynı bayrakları altında, aynı marşları ve sloganları yürüdüğü. Hem de sınıf uzlaşmacılığına, gericiliğine ve faşizme karşı. 1 Mayıs Alanı'nda, yazınlar...

Bağımsızlığın, demokrasinin ve sosyalizmin candaman işçi sınıfının bayrağının rengi yayılayı aşkın bir zamanda beri belidirdi işçi sınıfının uluslararası marşı. Enternasyonal'dir işçi sınıfının sloganları, sümümüzün bir dünya özelemini de içeren, faşizm özelemini boğacak sloganlardır. Bu sloganları, marşları, bayrakları, ulusal değerlerimizle karşı karşı-

ya getirmeye kimlerin gücü yetmeyecektir. Çünkü bu bayraklara, marşlara sahip çıkan işçi ve emekçi sınıflarımız, ulusal değerlerimizi de kararı biçimde savunma başlıca gövde olmaktadır.

Ecevit ve partisi, çok çetin koşullarda 1 Mayıs'a yaklaşmışız şu günlerde, antifaşist, demokratik güçlere karşı provokatif girişimlerden kaçınmalıdır. Ecevit'in yukarıdaki sözlerine kulak veremeyen yalnızca gerici-faşist güçler olmuştur. Demirel'in işçileri Bakan Vekili Orhan Eren, Ecevit'in sözlerini "güvenlik kuvvetlerine güç katmıştır" diyerek alkışlamıştır.

Ülkemizi emperyalizmin ağına atanların bayrakları ve marşları üzerine ders vermeye kalkışmaları gülünçtür. Demokratik hak ve özgürlükleri gerici-faşist güçlere peşkeş çekmelerin, demokrasinin koruyucularına karşı en azından saygılı olmaları gerekir... İşçi sınıfı 1 Mayıs'da ders verecektir!

TUM değerlerin yaratıcısı dünya işçi sınıfı, insanlığın gerçek kurtuluşuna yönelik büyük yürüyüşünün ilk adımı sayılan 1 Mayıs'ı, her yıl olduğu gibi bu yıl da farklı koşullar altında idrak etmektedir.

İŞÇİ sınıfının bizzat lktidarda olduğu sosyalist dünya yaşamın her alanında önemli gelişmeler içindedir. Emperyalizme karşı evrensel boyutlarda etkin mücadele vermek, kurtuluş savaşı veren uluslarla dayanışmakta, onlara politik destek olmaları yanısıra, etkin ve belirleyici maddi yardımlarda da bulunmaktadır. İşçi sınıfının ve tüm devrimcilerin uluslararası birliği ve işbirliği ideolojisi olan enternasyonalist ideoloji ise süreklilik biçiminde artan ağırlığıyla tüm insanlığın yaşamını etkileyecek güce ulaşmıştır. Kapitalist ülkelerde sayılan onlarca milyona ulaşan işçi, kapitalist tekelilere karşı grevler aracılığıyla haklarını savunmuşlar, çoğu zaman da olağanüstü kardeşlik ve dayanışma örnekleri vererek, bu muazzam gücü, başka ülkelerin emekçilerinin meşru haklarının savunulması yönünde kullandular. İşçiler her zaman barışın, silahsızlanmanın, uluslararası güvenlik ve işbirliğinin yılmaz savunucusu olmuşlardır.

• hüseyin baş

SELAM YARATANA

NE VAR KI 1980 1 Mayıs'ını idrak ettüğümüz şu sıralarda Türkiye işçi sınıfı ve dünya işçi sınıfı yine çetin görevler beklemektedir. Kapitalist ülkelerdeki ekonomik kriz had düzeylerine ulaşmıştır. Türkiye'deki durum daha da vahimdir. İleri kapitalist ülkelerde milyolarca emekçi, krizin yükünü kendilerine ödemeye kalkışan tekelilere ve onların enderinde lktidarda karşı yaşam savaşı vermektedir. Avrupa'nın ileri endüstri ülkelerinde enfasyonun gemi azıya alması, kadimleşme hızı sıfır olmuş, işsiz sayısı da 20 milyon gibi korkunç düzeylere ulaşmıştır. Bütün bunlara karşı tekelilerin kârları sürekli olarak şarjıttı boyutlara erişmiştir. Türkiye'de otop bitenler de bundan farklı değildir. Aşırı kara alışmış bir avuç kapkaççı kapitalist, uluslararası hamillerinin de desteğiyle, ekonomik bunalinin faturasını zaten sefaletin sınırında yaşamaya mahkum emekçilere ödetmenin yollarını aramaktadır. O kadar ki bunlar, dolambaçlı yasa değişiklikleriyle işçilerin toplu sözleşme, grev gibi kazanmış temel haklarını da "geri" almaya tasarlacak ölçüde lpin ucuca kaçırılmışlardır. Kendi "ekmek" leri yanısıra yoksul halk yığınlarının ekmeğini de savunan, hele bu savaşımlı bilimsel sosyalizmin etkin yöntemlerini özümlere yapıp emekçilerle ise somutlara dönük istemektedir. Oysa yine yakın tarihte ne Hitler faşizminin arzu saldırınlarını, ne de emperyalizmin soğuk savaş kıyıkurtulmasını sosyalizmin tarihsel yürüyüşünü durduramadığı gibi gelişip güçlenmesini de engelleyemediğini en açık biçimde ortaya koymuştur.

NE VAR KI tüm baskılara, aklıalmaz kurtulmaları rağmen işçi sınıfı yaşamını kendisine yüklediği onurlu ve tarihsel mayınu, tüm demokratik ve barışçı güçlerin kardeşçe dayanışması ve desteğiyle olağanüstü bir özveriyle yerine getirmekte, barış sosyalizmin, ilerleme yönünde, önüne dikilen tüm engelleri aşarak karşı konulmaz bir biçimde yoluna devam etmektedir. Yalnız tarih onbeş asıun önceki emperyalizme karşı verdikleri kurtuluş savaşlarından başlayarak çıkarılan sosyalizm yolunu seçtiklerinden tanık olmuştur. Emperyalizim ise, sosyalist dünyanın gelişip güçlenmesine karşılık, dünyanın hemen her yerinde toplumlarını yitirmektedir. Bu yüzden harıl harıl çalışmakta ve yeniden saldırgan yöntemlere dönmeğe istemektedir. Oysa yine yakın tarihte ne Hitler faşizminin arzu saldırınlarını, ne de emperyalizmin soğuk savaş kıyıkurtulmasını sosyalizmin tarihsel yürüyüşünü durduramadığı gibi gelişip güçlenmesini de engelleyemediğini en açık biçimde ortaya koymuştur.

DÜNYA işçi sınıfının ve tüm barış güçlerinin 1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlandıkları şu sıralarda emperyalizmin Avrupa, yakın ve Ortadoğu'da, bölge ve dünya harışını, giderek detantı ciddi bir biçimde tehlikeye sokacak yeni komplolar düzenlemekte meşguldür. Emperyalizmin soğuk savaş kıyıkurtulmasını güçlendirecek barışı kurtarmak, korumak ve daha ileri apamalarıyla uğlaştırmak görevi önünde olduğu gibi bugün de işçi sınıfına diğmektedir. Bu tarihsel görevini ekkiziz yerine getireceğinden kimsenin kuşkusuz olmalıdır.

1 MAYISLAR ENGELLENEMEZ!

-Şil'de bile-

30 Nisan 1975 sabahı... Şil'de Tres Alames toplama kampı komutanı bir bildiriyle kamptaki tüm faaliyetleri yasaklıyordu. Şil'deki öteki toplama kamplarında da her türlü faaliyet durdurulmuştu. Tutukulanın bir araya gelmeleri, şarkı söylemeleri, şilr okumaları, toplu halde konuşmaları, konuşmaları, yürümelere, oyun oynamaları yasaktı. Bir hafta süreyle yasaktı her şey. Çünkü 1 Mayıs gelirdi. Ve 1 Mayıs, kutlanılmıyordu. Şilr okunarak, şarkı söylenerek de olsa.

Amı 1 Mayıs kutlandı. Faşist yöneticilerin tüm önlemlerine karşın 1 Mayıs, o gece tutukularla kutlandı. Faşizmin zindanlarında bile özgürlük mücadelesini sürdüren 300 yiğit, 300 kişi insan kampın en büyük barakasında Nenden'ın şifrelerini okudular, işçi marşlarını söylediler. Ve bunu gerçekleştirtiler. İşçi sınıfının onurunu faşistlere çilnetmedikleri için elektrik işkenelerine yatundular, başka başka toplama kamplarına sürüldüler.

Ne var ki yasaklamaları aşmış, 1 Mayıs kutlanmıştır. Bu, herşeye değerdi...

Egemen sınıflar 1 Mayıs'ın belki bir süre daha, yasaklamaya çalışacaktır. Ama nereye kadar! 1 Mayıs'ın, emeğin, sosyalizmin bayramıdır. 1 Mayıs'ın kaçınılmazdır. Değil mi ki dünya sosyalizme doğru dönüyor? Değil mi ki hiçbir faşist, haksız, hiçbir yasaklama bunu önleyemeyecek! Bu işin sonu bellidir...

Dünyanın en güzel 1 Mayıs'ına doğru! Zafer günlerine doğru!

İŞTE ANAYASA İHLALİ!

ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ 24 NİSAN 1980 TARİHLİ SANSÜR KARARI

(Basına ilgili bölüm)

"3) Ayrıca yayınlanan Komutanlık bildiriğine ve yasalara aykırı muhteva taşıyan bir kısım matbuatın basıldığı ve dağıtımına başlandı tespit edilmiştir. Bu nedenle, Ankara Sikiyönetim Komutanlığı bölgesinde, 1 Mayıs'ta ilgili olarak -ve bu günü belli bir grubun mücadele günü olarak yansıtıma çalışmaları her türlü neşriyat, bunların özel sayı ve eklerinin, bu nitelikteki

afiş, pankart, el ilanı, bildiri gibi bütün matbuatın basımı, dağıtımı, nakledilmesi, bölgeden transit geçirilecek amacıyla da olsa Ankara Sikiyönetim Bölgesi içerisinde sokulması, 1402 sayılı Sikiyönetim Kanununun 3/C maddesi uyarınca yasaklanıp olup, bu gibi yayınlar toplanacak ve suç teşkil edenler, bunları basmaya devam eden matbaalar hakkında ayrıca yasal işlem yapılacaktır."

TIP BASIN BÜROSU SEKRETERİ MUTLUAY: "SANSÜR KARARI ANAYASA İHLALİDİR"

"1 Mayıs üzerine konulan yasaklar Ankara Sikiyönetim Komutanlığı basın basını sansür eden son kararıyla yeni boyutlar kazanmıştır. "Ankara Sikiyönetim Komutanlığı'nın 1 Mayıs'ta belli bir grubun mücadelesini günü olarak yansıtıma çalışmaları her türlü neşriyatın basımı, dağıtımını, nakledilmesini ve bölgeden transit geçirilmesini yasaklayan kararın tümüyle antidemokratiktir. Anayasaya aykındır.

"Hangi görev ve yetkiliye olursa olsun kimin, Anayasa'ya aykırı kararlar vermesi, yasaklar koyma iak ve yetkili yoktur, olmaz. Anayasa basının her olduğunu ve sansür edilemeyeceğini açık biçimde bağlamıştır. Ankara Sikiyönetim Komutanlığı'nın bildirisini işçi yayın organlarının, gazetelerin henüz basılmadığı yasaklanmasını getirmektedir. Bu yasak hiçbir hukuk kurallına bağdaşmamaktadır.

"Bütünüyle demokratik hayatı olduğu kadar, basını ve tüm yayın organlarını sanair yoluyla tehdit eden bu karar çok tehlikeli bir gelişmenin ilk adımlarıdır. Gerici, faşist basının dışında bütün gazeteler, yayın organları bu tehdidin altındadır.

"Hükümet bu Anayasa dışı yasaktan doğrudan sorumludur. Bu aşkın ve tarihsel sorumluluğunu hesabını vermektten kurtulamazacaktır. Demirel, Anayasa suçlarına bir yenisini eklemiştir.

"Türkiye İşçi Partisi başına yönelen bu yasayı kurtak için sonuna kadar mücadeleyi destekler. Bu mücadeleyi bütün basınında dayanışma içinde sürdürecektir. Bu sansür kararına karşı bütün basın ortak mücadeleye, sedini yükseltmeye çağınıyoruz."

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd.Şti. Adına NİHAZ ZARGIN • Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIC • Yazı İşleri Müdürü: Nezak KOCARILIKOĞLU • Yönetim: Kemur Sok. 12/8 Katında - ANKARA, Tel: 17 45 81 • İstanbul Bürosu: Piyeristesi Cad. 21/2 Camberlitas-İSTANBUL • Avrupa Temsilciliği: Info-Türk Alanı: 13/2 Square Wilan - 1042 Bruxelles BELÇİKA, Tel: 230 34 72 • İlan Kosulları: Arka kapak resmi 25.300 TL, Arka kapak diğer beyaz 14.000 TL, İÇ sayfalar süren aksi 120 TL, • Foto Basısı: Yürüyüş 284.380 • Basını: Bayo • Abone Kosulları: Yılık 400 TL, altı ayık 200 TL, • Avrupa: Yılık 80 DM, altı ayık 30 DM • Amerika: Yılık 80 DM, altı ayık 40 DM • Avustralya-Japonya: Yılık 100 DM, altı ayık 50 DM, • Avrupa Ödeme Adresi: Info-Türk Banka Hesabı: BIC: 3100148714 Bruxelles - BELÇİKA